

המקנא פרק ראשון סוטה

ד.

עין משפט
נר מצוה

יד א ב מיי פ"ה מהל'
קוטה הלכה ב סג
עשין נו טושיע' אלהי ספי
קעמ ספיך ד:

תוספות שאגין

ה"א כרי טומאה וארצותה
פ"ה שיפחה אותה וידבר
על לבה כדי שתתרחצה
קמ"ל דמאי טומאה ביאה
לחדר דאיכא למיפר קודם
נמריית ואי תנא כדי ביאה
כרי קמ"ל כדי העראה
ההעראה נגמר דביאה לכל
העיריות כדאיכא בפרק
הבא על יבמות. ואי תנא
כדי העראה ה"א כדי
העראה וארצותה ואפילו
תנא כדי ביאה כדי העראה
לא אמעט ארצותה דאנא
אמנא העראה למעוטי
גמר ביאה ומיהו ארצותה
בעי דהכי הוה משמע כמה
שיעור סתירה כדי ביאה
ואנא אמנא כל צרכי ביאה
דהיינו ארצותה וגמר ביאה
והדר תני העראה לומר
ביאה העראה אכתי
ארצותה לא ממעט הילכך
תנא ביישא כדי טומאה
דמשמע טומאה וארצותה
והדר מפרש ומאי היא
טומאה כדי ביאה וע"כ
ארצותה אימעות דהא
ביאה כולה גמר ביאה
משמע ולא מיטע אלא
ארצותה והדר תני העראה
לומר דלא בעי גמר ביאה
וממילא שמעי' דאי תנא
כדי טומאה כדי העראה
ולא תני כדי ביאה אכתי
לא הוי ממעטינא ארצותה
כדי טומאה כדי טומאה
וארצותה משמע והעראה
דפרשי בתריה תו לא
ממעטינא אלא גמר ביאה
הילכך איצטרי' כוליה ע"כ
הקפת דקל היא לתיני כמה
לומר דלא בעי גמר ביאה
הקפת דקל וליכא לאקשויי
הואיל וסוף סוף שיעור
הקפת דקל היא לתיני כמה
שיעור סתירה כדי הקפת
דקל דאיבעי ליה לתנא
לפרושי איסור סתירה
משום מאי כפי' ובתוס'
וירושלמי גבי שיעורין
הללו כמה היא העראה כדי
עזאי רבי שלמה א"ר יוסי
כל השיעורין הללו חזין
מהתרת סינור. התם אמר בן
עזאי כדי לצלות ביצה
הכא אמר כדי לשנות
ואידי ואידי חד שיעורא
הוא וליכא לאקשויי אי"כ
היינו רבי יהושע דאמר
לעיל כדי לשנותו ואמר
בתריה כדי לצלות ביצה
משום דר' יהושע עם השתיה
דבעי מויגה עם השתיה
דתם מויגה למשתיה מיד
הוא אבל הכא ר"ל לשנותו
כלא מויגה [נהייתן] כדי
לצלותו. בעי רב אשי
במרחק או במקרב. תמה
אמאי לא קא בעי בהקפת
דקל באלימא או בקטיטא
דבשלמא גבי כוס סתם כוס
הוי מרביעית. וכן ביצה
סתמא היתנגולת וביניעות
אלא מדקל אמאי לא בעי
באיהו דקל מיידי. ושמו
ר"ל כדי הקפת דקל בינוני:

כמה שיעור סתירה. צירושלמי כל אלני שיעורין אחר
[המתר סינור]:

בן עזאי אומר. האי דמקדים בן עזאי לרבי עקיבא אע"ג דרבי
עקיבא היה רבו כדאמר בפרק הרוסא (ברכות סג.) בן עזאי עד
כאן העומ פניך צדקך משום דלליה
קודמת לגמיעה והאי דמקדים ליה
בלידך ביימא משום דמסיק שיעורין
דשייבי ביום אצל תימה אמאי מקדים
רבי ישמעאל למילתייהו דרבי אליעזר
ורבי יהושע מיהו י"ל דקדר אפליה
ושמיה סמיך^א:

אי הכי היינו רבי אציעור. ה"ה
דהוה מזלי למימר אי הכי היינו בן
עזאי אלא ו^א ביימא קמיימא נקט
א"י יתוך צנן עזאי כדי למוג ולשמו:ו
אם בן היינו בן עזאי. ה"ה דהוה
מזלי למימר היינו רבי יהודה בן
בטירא אלא ו^א ביימא קמיימא נקט:
דמרחק או דמקרב. צמזומ
דקל לא קמבעי ליה
צדול או צקטן משום דיעד שיעוריה
דיינו כדי מויגת הכוס וכן צלליט
צילה צמזומה גדולה או קטנה משום
דפי' כבר דהיינו כדי שמית הכוס
אצל דהקפת דקל תימה אמאי לא
קמבעי ליה:

עקק

נטמאה הוי אומר כדי טומאה כדי ביאה כדי העראה כדי חזרת דקל דברי ר"א
רבי יהושע אומר כדי מויגת הכוס בן עזאי אומר כדי לשנותו ר"ע אומר כדי
לצלות ביצה רבי יהודה בן בתירא אומר כדי לגמועה קס"ד היינו הקפת דקל
היינו חזרת דקל התם א"ר ישמעאל כדי הקפת דקל ופליג ר"א עליה הכא
אמר ר' אליעזר כדי חזרת דקל אמר אביי הקפה ברגל חזרה ברוח בעי
רב אשי חזרה ברוח כי היכי דאזיל והדר אתי או דילמא כי היכי דאזיל ואתי
והדר קאי בדוכתיה תיקו התם אמר ר"א כדי מויגת הכוס הכא כדי חזרת
דקל ואידי ואידי חד שיעורא הוא התם א"ר יהושע כדי לשנותו הכא אמר
כדי מויגת הכוס אימא כדי למוג ולשנות ולאימא אידי ואידי חד שיעורא הוא
א"כ היינו ר"א התם אמר בן עזאי כדי לצלות ביצה הכא אמר כדי לשנותו
אידי ואידי חד שיעורא הוא התם אמר רבי עקיבא כדי לגמועה הכא אמר
כדי לצלות ביצה אימא כדי לצלות ביצה ולגמועה ולימא אידי ואידי חד
שיעורא הוא אם בן היינו בן עזאי התם א"ר יהודה בן בתירא כדי לגמוע
שלוש ביצים זו אחר זו הכא אמר כדי לגמועה לדבריו דרבי עקיבא קאמר
דקאמר מושערין בצליאה ובגמיעה אימא שיעור גמיעה לחודה כדי לגמע
שלוש ביצים זו אחר זו דהיינו צליאה וגמיעה: ר"א בן ירמיה אומר כדי
שיקשור גרדי נימא: ידה אשי דמרחק או דמקרב תיקו: חנין בן פנחס
אומר כדי שתושיט ידה לתוך פיה ליטול קיסם: בעי רב אשי דמהדק או
דלא מהדק תיקו: פלימו אומר כדי שתושיט ידה לסל ליטול ככר: בעי
רב אשי דמהדק או דלא מהדק בהרתא או בעתיקא בחמימא או בקירורא
בדחמי

כדי טומאה. ומהו כדי טומאה כדי ביאה ומהו כדי ביאה כדי העראה
דהיינו נשיקת אבר [ולקמן כח:] באותו מקום וכמה שיעורה כדי הקפת דקל
שיוכל האדם לילך כציבות הדקל. ולקמן מפרש למה לי למימני כולהו:
כדי מויגת כוס. למוגו צמים וססת כוס רביעית. ולקמן^א אמרי' כל

אחד ואחד מן החכמים הללו בעצמו
שיער כמה שהוא שזהו בהעראתו:
ליטול קיסם. מנין שיעוריה: ואף ע"פ
שאין ראיה. גמורה לדבר דקרא לאו
הושטת יד לסל כתב ציה יש וכן
ורמז מקלת הדוקשה אשה וזנה לככר
לחם: וכל הני למה לי. למימני
צרישא לימני שיעור סתירה כדי
טומאה כדי הקפת דקל: דאי טנא
כדי טומאה הוה אמינא. בכל שיעור
הצריך לצל לנידי כך דהיינו טומאה
וארצותה שיפחה אותה וידבר על
לצה עד שתתרחש: קמ"ל. דמאי
טומאה ביאה לחודה דליכא למימר
קודם הסתירה נמלית לו: קמ"ל כדי
העראה. דקי"ל בפרק הצל על
יצמתו [יצמות וד]. העראה כגמר ביאה
לכל הערות: וזי. טנא כדי העראה.
ולא טנא צרישא כדי טומאה הוה
אמינא כדי העראה וארצותה ואפי'
טנא כדי ביאה כדי העראה לא הוה
מיימעיט ארצותה דלנא אמינא העראה
למעוטי גמר ביאה ומיהו ארצותה
צעין דהכי הוה משמע כמה שיעור
סתירה כדי ביאה ואנא אמינא כל
לרבי ביאה דהיינו ארצותה וגמר ביאה
והדר מפרש מה היא ביאה העראה
אכתי ארצותה לא אימעיט הילכך טנא
צרישא כדי טומאה דמשמע טומאה
וארצותה והדר פריש ומה היא טומאה
כדי ביאה ועל כרחיך אימעיט
ארצותה דהא ביאה כולה גמר ביאה
משמע ולא מיטע אלא ארצותה והדר
טנא ומה היא ביאה העראה למעוטי
ללא צעין גמר ביאה וממילא שמעי'
מינה נמי דאי' לא טנא כדי ביאה
אכתי לא הוה ממעט ארצותה דכדי
טומאה גמר ביאה וארצותה משמע
והעראה דפריש בתרה לא ממעט
אלא גמר ביאה הילכך איצטריכו כולהו:
וכמה. הוא שיעור העראה לחודה כדי
הקפת דקל. והא ליכא לאקשויי הואיל
וסוף סוף שיעורא כדי הקפת דקל הוא
לימני כמה שיעור סתירה כדי הקפת
דקל דאיבעי ליה לנא לפרושי איסור
סתירה משום מאי או גמר ביאה או
העראה משום הכי טנא כדי טומאה
כדי ביאה כדפרישית: כדי חזרת

ר"ל (א) [מקפחתה פ"ה
ע"ש] (א) [ע"ש] (ד) ס"א
ואי, (ס) ס"א שיעור וני'
יע"כ [משערה] (ו) [ועין]
היטב מוספות ע"ז מה ד"ה
א"ר עקיבא ותוספות צ"מ
כ: ד"ה אלא ותוספות
מכופות ק"ה ד"ה דחשיב,

תורה אור השלם

1. כי בעד אשה וזנה עד
כפר לָהֶם וְאֵשֶׁת אִישׁ
נָפְשׁוֹ יִקְרְרוּ יַחְדָּו:
משלי ו א
2. וְשָׁבַע אִישׁ כֹּהֵן
שָׁבַת יָדָע וְנִעְלַם מֵעֵינַי
אִשָּׁה וְנִסְתַּרְהָ וְהָיָה
נִטְמָא וְעַד אֵין פֶּה וְהָיָה
לֹא נִחְפְּשָׁה:
במדבר ב יג

הגהות הב"ח

(א) יש"י ד"ה א"כ הינו
וכי' וצנתימא דקאמר
ר"א כ"ל ומית נמי
(ב) תוס' ד"ה אי'
הכי וכי' אלא קמיימא
דברייתא נקט: (א) ד"ה
סן קן וכי' אלא קמיימא
דברייתא נקט:

דקס"ד השתא דהיינו הקפה: צרות. שהכוח דוחפתו להעקף והוא חוזר למקומו: קאי בדוכסיה. נח מניעו: אימא כדי למוג
ולשקות. והאי כדי לשמותו דקאמר לעיל אמוגה דקאמר קא מוסקי' ר' יהושע ואמר שמה נמי צעין עם המויגה וכדי מויגה דתנא
הכא בצנתימא מויגה ושתיה קאמר דסתם מויגה אשתיה מיד הוא שאחר שמוגו מתקלקל אם משהה אותו: א"כ היינו רבי אליעזר. דהא
ר' אליעזר בקמיימא כדי מויגת הכוס קאמר וקא פליג ר' יהושע ואמר כדי לשמותו וצנתימא (א) (נמי) אמר רבי אליעזר חזרת דקל ואוקימנא
דהיינו כדי מויגה ואי מויגה דקאמר ר' יהושע בתריה בלא שמה קאמר היינו רבי אליעזר: הכא אמר כדי לשמותו. לכוס: חד שיעורא
הוא. וליכא לאקשויי א"כ היינו ר' יהושע דבקמיימא אמר כדי לשמותו לכוס ואמר בן עזאי בתריה כדי לללות ביצה דהוא כדי שמה לאו
קושיא היא דהא ואוקימנא כדי לשמותו דר' יהושע כדי למוג ולשמותו וקאמר ליה בן עזאי כדי לללות ביצה דהוא כדי שמה לחודה דכוס: אימא
כדי לללות ולגמועה. גמיעה דקאמר ר"ע בקמיימא אצליה דבן עזאי דלעיל מיניה קא מוסקי' לה וצנתימא דקאמר כדי לללות ביצה לללות
ולגמעה קאמר דסתם צליה גמיעה בתרה שגומעו חס שלא יאטון: לדבריו דר"ע קאמר לה. דאמר לללות ולגמוע לעידך אדקמשערת צליה
וגמיעה צדלא ס' ספיר בגמיעה דשלש דהוא כלליאה ובגמיעה צדלא: דמרחק. שני ראשי הנימא הנפסקות מרוחקות זה מזה דליכא שהייה
טפי: דמהדק. הקיסם דוחק בין השיניים: דמהדק. בככר צדוחק צדוחק הסל: צדחמא או צעתיקא. סל ישן חלק הוא ונוח להשתמש מן החדש
שהחדש יואלץ למוכו ראשי קיסמין של אריגה: צקיריא או צחמימא. לחם חס נמךד ונשמט מן היד וצריך להוציאו צמח וזהו צדחמא:

צדחמי